

Acțiunea Catolică, ai curajul viitorului!

I. Duc în altum Acțiunea Catolică! Ai curajul viitorului!

„Duc în altum, Acțiunea Catolică! Ai curajul viitorului!” – acesta era îndemnul adresat de sfântul Părinte Ioan Paul al II-lea delegațiilor prezente la Adunarea Generală a AC Italia, reunite la Roma în aprilie 2002.

Astăzi, la ceas aniversar de 15 ani de slujire la nivel național a Federației Acțiunea Catolică din România, mi-a revenit în minte acest îndemn. „A avea curajul viitorului” este o trăsătură care nu vine dintr-o alegere voluntară, ci prinde consistență și strălucire din darul prețios care îi este dat Acțiunii Catolice chiar de la nașterea acestei asociații, de către Papa Pius al XI-lea. Acesta a dat un nou impuls curentului contemporan de promovare a laicilor, ce își găsește o confirmare solemnă în Conciliul Vatican II. Astfel generații de credincioși și-au maturizat/și-au făcut din propria lor vocație un lung itinerar de formare creștină care i-a condus la o deplină conștientizare a propriei coresponsabilități în construirea Bisericii, stimulând impulsul apostolic în toate ambientele vieții.

„Astăzi îmi permit să repet încă o dată: Biserica are nevoie de Acțiunea Catolică! Memoria nu trebuie să se plieze doar pe comemorarea trecutului, ci trebuie să devină plină de conștienta unui prețios dar, pe care Duhul Sfânt l-a făcut Bisericii, o moștenire care e chemată să trezească noi impulsuri de sfințenie și apostolat...” (IP2)

Acțiunea Catolică cu istoria sa este parte semnificativă a memoriei colective despre trecut, trăiește fermentul prezentului și contribuie la viitorul țării. Ce avem de făcut? Nu cu o chemare către alții să facă, ci cu o promisiune care ne include pe noi toți. Cu promisiunea că trebuie să rămânem inserați/implantați în inima teritoriilor noastre, în viața parohiilor, mai ales în viața concretă a persoanelor care merg împreună cu noi în această perioadă

complexă și fascinantă a istoriei. “Vreau o Acțiune Catolică printre oameni, în parohie, în dieceză, în sat, în cartier, în familie, în birou și la locul de muncă, la țară, în propriile locuri ale vieții. În aceste noi areopaguri se iau decizii și se construiește cultura” ne spune papa Francisc. O Acțiune Catolică ce iese în lume este o Acțiune Catolică ce iese din sine însăși, pentru ca centrul să fie întotdeauna Isus, merge pe urmele lui în întâmpinarea tuturor contextelor. Pe acest drum trebuie să mergem în comuniune cu păstorii noștri și cu tot poporul lui Dumnezeu, pentru că așa cum ne-a amintit papa Francisc „carisma Acțiunii Catolice este însăși carisma Bisericii însăși întrupate profund în prezentul și în aici al fiecărei Biserici diecezane care discerne în contemplație și cu privire atentă viața poporului său și caută noi drumuri de evanghelizare și de misiune pornind de la diferitele realități parohiale” (papa Francisc Discursul adresat participanților la Congresul FIAC, 27 aprilie 2017)

O Acțiune Catolică între oameni, cu oameni, pentru oameni, de la oameni... Fiind conștienți că ceea ce avem de învățat este mult mai mult decât ceea ce avem de dat. Și printre altele, acesta este unul din secretele educației, activitatea principală a asociației noastre. Este vorba despre o educație care are punctul său de plecare în ascultare, în dorința de a merge împreună ca și creștini și cetățeni, de a oferi gesturi concrete de fraternitate, de a construi relații. Prin urmare, ne-am angajat așadar să formăm femei și bărbați, copii, tineri, adulți, educatori și responsabili cu o umanitate solidă, misionari și „profeți ai cotidianului”, capabili să pornească de la cei mai mici, de la cei uitați, de la oamenii singuri.

II. Acțiunea Catolică – o prețioasă moștenire

Avem așadar de gestionat o prețioasă moștenire lăsată de înaintașii noștri Bisericii, prin Acțiunea Catolică. Să privim înainte orientând pașii noștri, pornind de la câteva alegeri fundamentale care astăzi reînnoiesc, pentru că reprezintă încă modul nostru de a trăi ca protagoniști ai acestui timp:

Viața laicală este o adevărată vocație de a fi în lume Fii ai lui Dumnezeu, vocație primită în dar la Botez și recunoscută apoi prin Conciliul Vatican II. Ioan Paul al II-lea a fost preocupat înainte de toate să lămurească faptul că eclezialitatea și laicitatea nu sunt într-o proporționalitate inversă, ci „legătura particulară cu Păstorii respectă și promovează caracterul laic, constitutiv al Acțiunii Catolice.” Mai mult, el precizează că ceea ce înțelege prin laicitate este „a privi lumea cu ochii lui Dumnezeu”. Astfel laicii vor putea fi cufundați în lume, fără a fi scufundați de ea! Doar o privire sub lumina credinței permite Bisericii să nu se îndepărteze de problemele vieții de familie, de pace și dreptate, pentru a contribui într-un mod decisiv la construirea civilizației iubirii.

Popularitatea, o caracteristică esențială a unei asociații de tip Acțiune Catolică. Este vorba despre o popularitate făcută de către persoane și nu de către un lider, popularitate deschisă cu adevărat tuturor, în orice condiții de viață și de vârstă, curajoasă în „a ieși”, capabilă să „vorbească” într-un limbaj cotidian, pe înțelesul tuturor;

Coresponsabilitatea în viața Bisericii, în virtuțile unei apartenențe care vine din botez și care cere să „intri total în joc” ca și discipoli misionari. Papa Benedict al XVI-lea ne spunea în mesajul său transmis Adunării Generale FIAC, reunită la Iași, în anul 2012: „Coresponsabilitatea cere o schimbare de mentalitate referitoare îndeosebi la rolul laicilor în Biserică, ei care trebuie să fie considerați nu drept „colaboratori” ai clerului, ci persoane realmente „coresponsabile”. De aceea este important să se consolideze un laicat matur și angajat, capabil să dea propria contribuție specifică misiunii ecleziale, respectând slujirile și îndatoririle pe care le are fiecare în viața Bisericii și întotdeauna în comuniune cordială cu episcopii”.

O caracteristică ce se regăsește în însăși concretul său, este **diecezaneitatea**, ce presupune alegerea de a te dedica Bisericii locale, în plină coresponsabilitate cu episcopul locului. „Ca și laici, ați ales să trăiți pentru Biserică și pentru misiunea sa, *consacrați* – așa cum vă numesc episcopii voștri – *printr-o legătură directă și organică cu comunitatea diecezană*, pentru ca să redescoperiți tuturor valoarea unei credințe ce se naște în comuniune și pentru ca să faceți din fiecare comunitate creștină o familie atentă la copiii săi.” (Ioan Paul al II-lea, 8 septembrie 2003) Este vorba despre o *eclezialitate* care definește profilul diecezan al Acțiunii Catolice și care o distinge de alte mișcări: este clar că și aceștia din urmă sunt într-o dieceză, și că sunt ecleziali, dar este tipic pentru Acțiunea Catholică, ca ea să trăiască pentru dieceză într-o legătură directă și organică, care vine din devotamentul său pentru Biserica particulară.

Democrația internă care se naște din ascultarea Poporului lui Dumnezeu, este o experiență specială de discernământ: fruct al Duhului Sfânt care nu caută consensul și majoritatea, ci este capabilă să cultive responsabilitatea în fiecare persoană și în întreaga asociație, care să facă să crească și implicarea altora.

Fiind o asociație, Acțiunea Catholică funcționează prin norme statutare și prin reguli care ordonează viața sa, alegerile și organismele sale. Este vorba de o caracteristică de o mare maturitate și de o mare responsabilitate, este semnul și instrumentul unei comuniuni adevărate și profunde. De fapt comuniunea și democrația sunt ca și sufletul și corpul: așa cum un suflet nu poate trăi fără corp și invers, tot așa și democrația fără comuniune va fi ca o structură fără suflet. În consecință, este important ca democrația și comuniunea să nu fie văzute într-o proporționalitate inversă, ci ca toți membrii să fie educați și ajutați să rămână uniți.

Bogăția inter-generațională a asociației presupune în circuitul formativ energie, sensibilitate, perspective diverse, care consideră orice persoană la fel ca toate celelalte, plină de valoare, respect și însoțește toate vârstele mai ales în proiectele concrete de experiență unitară.

Așa cum un arbore nu înseamnă suma ramurilor sale, la fel și Acțiunea Catholică nu este suma sectoarelor sale: unitaritatea este o caracteristică semnificativă. Aceasta semnifică faptul că se dorește o depășire a fragmentării vieții asociative și rigiditatea excesivă a definirii

sectoarelor; este motivată de faptul că suntem conștienți de valoarea unității și de necesitatea de a da mai multă transparență asociației. Acesta este stilul noii Acțiuni Catolice. „Duhul Sfânt, ne amintește că nu suntem ființe anonime, abstracte, ființe fără chip, fără istorie, fără identitate. Nu suntem ființe goale și nici superficiale. Există o rețea spirituală foarte puternică care ne unește, ne „conectează”, ne susține și care este mai puternică decât orice alt tip de conexiune. Sunt rădăcinile noastre: conștiința că aparținem unii altora, că viața fiecăruia este ancorată în viața celorlalți ” (papa Francisc, 1 iunie 2019) Prin bogăția inter-generațională se „exersează” acest caracter unitar al AC în sensul de a da o contribuție vieții asociației și comunității creștine, prin ceea ce unește, ajută spre creștere, prin ceea ce este pozitiv, pentru o cultură a comuniunii, cu implicațiile sale ecleziale și sociale.

III. Acțiunea Catolică – o provocare a prezentului

La 15 ani de la constituirea Federației Acțiunea Catolică din România am considerat că este necesar să ne oprim și să privim spre viitor. Drumul parcurs până aici nu a fost ușor, dar, dacă privim în urmă, vedem cât de mult a lucrat Dumnezeu în viața tuturor aceluia care, cu inimă deschisă, au spus DA slujirii în Acțiunea Catolică.

Este de asemenea o istorie a coresponsabilității laicale: pasionați de viața Bisericii, împărtășită între laici și păstori; între adulți, tineri și copii; între femei și bărbați; între persoane, familii și grupuri de diferite culturi, experiențe, sensibilități, condiții sociale; între diferite nivele teritoriale: asociații parohiale, diecezane și naționale, unite pe un singur drum în care se merge într-un pas marcat de doi ritmi: al Bisericii locale, diecezane și al Bisericii din România, ritmul vieții asociative parohiale/diecezane și cel al nivelului național. Toate aceste dimensiuni reprezintă o bogăție una pentru cealaltă, pentru că au construit constant raporturi și relații între ele, lucrând împreună. Sunt într-un echilibru dinamic pe care nu putem decât să îl prețuim și să ajutăm ca fiecare generație să-i descopere valoarea și frumusețea. Este așadar o pluralitate uniformă, dar cultivată cu grijă și atenție și care, în ultimii ani, s-a îmbogățit cu dimensiunea internațională, care nu reprezintă un apendice la ceea ce suntem, ci provocarea de a conștientiza din ce în ce mai mult apartenența noastră la Biserica universală.

După cum bine știm, Acțiunea Catolică din România este o federație care reunește la nivel național, asociațiile de tip acțiune catolică din cadrul Bisericii Catolice din România. Conform Magisteriului Bisericii, scopul Acțiunii Catolice este însăși scopul Bisericii – evanghelizarea, sfințirea oamenilor - iar în documentul conciliar Apostolicam Actuositatem (nr. 20), ni se spune foarte clar că asociațiile care îndeplinesc cele patru note caracteristice în același timp - eclezialitate, laicitate, organicitate și colaborare cu ierarhia - sunt formă de acțiune catolică. Așadar toate asociațiile care îndeplinesc aceste criterii, indiferent de numele pe care îl poartă, sunt forme de acțiune catolică.

În momentul de față, din Acțiunea Catolică din România fac parte asociațiile:

- pentru ritul bizantin - AGRU Național, ASTRU Cluj, ASTRU Oradea, ASTRU arhiepiscopal Blaj, ASTRU eparhial Lugoj;
- pentru ritul latin – Acțiunea Catolică „Sf. Iosif” din Dieceza de Iași, care lucrează cu cele trei sectoare de vârstă (copii, tineri, adulți). În curs de aderare la federație este Asociația Familiilor „Vladimir Ghika” din București.

Federația Acțiunea Catolică din România s-a născut din dorința de a pune împreună, specificul nostru diecezan de Acțiune Catolică, fiecare cu realitatea sa de proveniență, de a ne îmbogăți reciproc din experiențele împărtășite, de a ne ajuta unii pe alții să depășim anumite dificultăți, de a crea punți de legătură și prietenie între laici catolici din Biserica Catolică de ambele rituri, din România. Acțiunea Catolică din România vine astfel în sprijinul nivelului local/diecezan, oferind spații de comuniune și de formare specifică pentru membrii săi. Așadar nivelul național servește/slujeste nivelul local, diecezan.

În această Federație fiecare asociație trebuie să se simtă parte coresponsabilă în a construi o Acțiune Catolică care să corespundă nevoilor Bisericii locale și Bisericii Catolice din România

Istoria ne vorbește despre rolul avut de Acțiunea Catolică de-a lungul timpului, dar astăzi suntem chemați mai mult ca niciodată să privim înainte, spre viitor – trebuie să fim întrupați în concret, să fim discipoli misionari, să ne asumăm la nivel personal proiectul Bisericii și cu curaj să vestim Evanghelia „corp la corp”. Sfântul Părinte papa Francisc ne amintește în același Discurs din 2017 cadrul Congresului FIAC: „Copiii îi evanghelizează pe copii, tinerii pe tineri, adulții pe adulți, și așa mai departe. Nimic mai bun decât un propriu egal pentru a arăta că este posibil a trăi bucuria credinței. Evitați să cădeți în *tentația perfecționistă a veșniciei pregătiri* pentru misiune și a *veșnicelor analize*, care atunci când se încheie deja nu mai sunt la modă sau sunt depășite. Exemplul este Isus cu apostolii: îi trimitea cu ceea ce aveau. Apoi îi aduna și îi ajuta să discearnă cu privire la ceea ce au trăit.”

E important să conștientizăm rolul esențial pe care îl are Acțiunea Catolică în formarea laicilor, la rolul și implicarea laicilor în viața politică și socială.

IV. Acțiunea Catolică și curajul viitorului!

Pe drumul de trăire și de mărturisire a darului speranței consider că Acțiunea Catolică din România are în față următoarele provocări:

1. De a oferi membrilor săi o Formare integrală
2. De a se implica mai mult în viața Bisericii și în viața societății
3. De a acorda o atenție deosebită Dezvoltării organizaționale.

Planul de planificare strategică pe care îl lansăm odată cu această Adunare Generală este structurat pe acești mari piloni.

Aspectele structurale asupra cărora doresc să mă opresc în mod deosebit în continuare sunt următoarele:

1. *Educația tinereilor generații;*

Acțiunea Catolică trebuie să ofere mai mult spațiu tinerilor, să parieze mai mult pe ei!
„Există o rețea spirituală foarte puternică care ne unește, ne „conectează”, ne susține și care este mai puternică decât orice alt tip de conexiune. Sunt rădăcinile noastre: conștiința că aparținem unii altora, că viața fiecăruia este ancorată în viața celorlalți. „Tinerii înfloresc când se simt iubiți”, spunea Eduard. Toți înflorim când ne simțim iubiți. Pentru că iubirea prinde rădăcini și ne cheamă să ne înfigem aceste rădăcini în viața celorlalți.” (papa Francisc, Iași 2019)

Acțiunea Catolică trebuie să-i încurajeze mai mult pe tineri și să evidențieze protagonismul fiecăruia, astfel încât fiecare să-și poată descoperi și să-și asume propria vocație, propriul proiect de viață.

2. Redescoperirea/relansarea figurii adultului (să conștientizăm bogăția AGRULUI, să avem capacitatea de a învăța de la înaintașii noștri!)

După cum bine știm vocația educativă stă la baza Acțiunii Catolice. Ca laici ADULȚI, maturi și responsabili avem datoria de a ne îngriji de tinerele generații. Să nu uităm că astăzi poate e nevoie mai mult ca oricând de oferirea unor modele, exemple concrete de trăire autentică a credinței. Pe lângă educația oferită copiilor/tinerilor în familie, este de datoria noastră de a ne simți responsabili de viitorul acestei societăți. “Vreau o Acțiune Catolică printre oameni, în parohie, în dieceză, în sat, în cartier, în familie, în birou și la locul de muncă, la țară, în propriile locuri ale vieții. În aceste noi areopaguri se iau decizii și se construiește cultura”. (papa Francisc)

3. Implicarea în viața Bisericii

Sfântul Părinte amintește faptul că parohia „este prezență eclezială în teritoriu, loc al ascultării Cuvântului, al creșterii vieții creștine, al dialogului, al vestirii, al carității generoase, al adorației și al celebrării”. Sfântul Părinte Papa Francisc spunea în discursul său la Congresul FIAC, din mai 2017: „Acțiunea Catolică dobândește viață autentică, răspunzând și asumând ca proprie pastorația fiecărei Biserici diecezane în inserarea sa concretă pornind de la parohii. Acțiunea Catolică trebuie să ofere Bisericii diecezane un laicat matur, care cu disponibilitate să slujească proiectele pastorale din orice loc, ca un mod pentru a realiza vocația sa. Trebuie să vă întrupați concret.” Avem așadar misiunea de a aduce în Biserica locală și universală, propria culoare, specifică zonei/parohiei în care Acțiunea Catolică își desfășoară activitatea, inserându-ne în parohii, contribuind la planul pastoral diecezan.

4. Implicarea în viața administrativă și politică a țării;

Democrația pe care o trăim în AC, coresponsabilitatea și împărtășirea lucrului împreună, gratuitatea serviciului, pot fi un stimul pentru instituții și politică să găsească răspunsuri autentice la atâtea întrebări pe care timpul nostru le ridică. Este nevoie de mai multă democrație și spații de participare, este nevoie de mai multă implicare și dedicare pentru binele comun care prevalează peste interesele individuale. Trebuie să ne angajăm să recuperăm România, tăiată de atâtea diviziuni, trăind fraternitatea cu orice persoană, mai ales în momentele în care aceasta simte mai mult fragilitatea...

5. Atenția față de „periferii”

Acțiunea Catolică trebuie să își asume ca și prioritate incluziunea celor săraci și dezvoltarea lor integrală, prin apropierea față de ei, ajutându-i și valorizându-i în propria lor demnitate. Papa Francisc insistă mult în exortația apostolică *Evangelii Gaudium* asupra atenției față de cei săraci, marginalizați și fragili: „Este necesar ca toți să ne lăsăm evanghelizați de ei. Noua evanghelizare este o invitație de a recunoaște forța mântuitoare a existenței lor și de a o așeza în centrul drumului Bisericii. Suntem chemați să-l descoperim pe Cristos în ei, să le împrumutăm glasul nostru în susținerea cauzelor lor, dar și să le fim prieteni, să-i ascultăm, să-i înțelegem și să primim înțelepciunea misterioasă pe care Dumnezeu vrea să ne-o comunice prin intermediul lor.”

Promitem așadar să nu ținem pentru noi frumusețea și bunul experienței asociative. Astăzi este momentul cel mai potrivit când putem să ne relansăm, cu un nou impuls, curaj, creativitate și credință pentru a răspunde așteptărilor pe care le are Biserica și societatea de la noi. Este timpul să lăsăm deoparte ezitarea și frica, lăsând loc generozității, dar păstrând totuși cu sfințenie și prețuire acel pic de timiditate tânără de acum 15 de ani, când s-a pornit la drum și s-a aruncat sămânță bună în parcelele timpurilor.

Dragi membri ai Acțiunii Catolice să fim călători ai credinței pentru a-i întâlni pe toți, a-i primi pe toți, a-i asculta pe toți, a-i îmbrățișa pe toți. Să mergem spre toate periferiile și să fim Biserică, prin puterea Duhului Sfânt!

Roman, 23 ianuarie 2020

Anca Frona, președinte ACRO